

Spis treści

Wstęp	7
Rozdział I. Podstawy teoretyczne komunikowania się medialnego	13
1. Proces komunikowania – podstawowe pojęcia i terminy	13
2. Pojęcie komunikacji medialnej	19
3. Edukacja medialna – ustalenia terminologiczne	27
4. Psychologiczne przesłanki komunikowania się ludzi	30
4.1. Motywacja społeczna	31
4.2. Komunikacja werbalna i niewerbalna	34
4.3. Psychologiczne determinanty sprawnej komunikacji	38
5. Rodzaje i formy komunikatów medialnych	48
5.1. Telewizja – komunikat telewizyjny	49
5.2. Radio – komunikat radiowy	55
5.3. Prasa i książka – komunikaty oparte na słowie pisanym	59
5.4. Film – komunikat filmowy	64
5.5. Media, mass media i hipermedia jako źródła informacji w procesie nauczania-uczenia się w dobie społeczeństwa informacyjnego	68
5.5.1. Internet w edukacji	75
5.5.2. Gry komputerowe	82
Rozdział II. Miejsce edukacji medialnej w Podstawie programowej kształcenia ogólnego w gimnazjum	87
1. Istota Podstawy programowej kształcenia ogólnego w gimnazjum	88
2. Wymagania programowe w zakresie realizacji edukacji medialnej w gimnazjum	91
3. Nauczyciel i jego rola w procesie kształcenia uczniów w zakresie edukacji medialnej	95
3.1. Konstruktywistyczne podstawy działalności edukacyjnej	95
3.2. Nauczyciel edukacji medialnej we współczesnej szkole	97

Rozdział III. Stan i uwarunkowania realizacji edukacji medialnej w gimnazjum	103
1. Treści edukacji medialnej w podręcznikach i programach nauczania w gimnazjum	104
1.1. Analiza programów nauczania przedmiotów w gimnazjum	105
1.2. Analiza podręczników przedmiotowych w gimnazjum	119
2. Poziom przygotowania nauczycieli do realizacji edukacji medialnej w gimnazjum	132
3. Stan realizacji celów i zadań wynikających z podstawy programowej edukacji medialnej w opinii badanych nauczycieli	141
3.1. Znajomość celów i osiągnięć uczniów z zakresu edukacji medialnej oraz sposoby ich realizacji przez nauczycieli szkół gimnazjalnych	141
3.2. Znajomość zadań szkoły z zakresu edukacji medialnej oraz sposoby ich wykonywania przez nauczycieli szkół gimnazjalnych	148
3.3. Czynniki zwiększające i zmniejszające efektywność realizacji edukacji medialnej w gimnazjum w opinii badanych nauczycieli	154
4. Edukacja medialna i jej realizacja w opinii badanych uczniów gimnazjum	164
4.1. Opinie uczniów na temat sposobów realizacji edukacji medialnej w gimnazjum	164
4.2. Zasób wiedzy i umiejętności z zakresu edukacji medialnej w ocenie uczniów gimnazjum	167
Rozdział IV. Edukacja medialna w gimnazjach Śląska Opolskiego – propozycja zajęć modułowych	175
1. Ustalenie równoważności uczniowskich grup porównawczych w zakresie planowanego eksperymentu – badania początkowe	176
2. Program badań eksperymentalno-wdrożeniowych	179
3. Wpływ opracowanej koncepcji unowocześniania edukacji medialnej na postępy uczniów w nauce	182
4. Opinia uczestników i realizatorów eksperymentu o procesie unowocześniania edukacji medialnej w gimnazjum	196
Zakończenie	205
Bibliografia	213